

4.10.2021

Asia/20

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveystoimiala 15.9.2021

HEL 2021-005583 T 00 00 03

Sosiaali- ja terveystoimiala antoi valtuutettu Arja Karhuvaaran ja yhdeksän muun valtuutetun valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään, että kaupunki ottaa käyttöön erityisongelmaisille, toimintakyvyltään alentuneille diabeetikoille omatoimisen mittaamisen mahdollistavat sensorimittarit verensokerin mittaamiseen. Aloitteessa myös ehdotetaan tehtäväksi vertailu siitä, mikä on kustannusero nykyiseen perusmittaamiseen verrattuna.

Glukoosisensorin myöntämiselle on Helsingissä käytössä myöntämiskriteerit, joiden perusteella sensori myönnetään insuliinipuutteisille tyyppin 1 diabetespotilaille, joilla on sormenpäämittaamista estävä toiminnanvajaus, esim. käsien toimintahäiriö, tai jos diabeetikon on työn vuoksi hankala tehdä sormenpäämittauksia. Asia on kirjattu Helsingin ohjeistukseen potilaiden valintakriteereistä FreeStyle Libre -sensoreihin. Tyyppin 1 diabeetikko saa Helsingissä Freestyle Libre -sensorit, jos hänellä on lääketieteellinen este sormenpäämittaukseen.

Glukoosisensorien myöntämisen kriteerit Helsingissä vastaavat muiden kaupunkien käytäntöjä. Helsingissä FreeStyle Libre -glukoosisensoreiden myöntäminen aloitettiin noin vuotta myöhemmin kuin muissa kaupungeissa, minkä takia myönnettyjen sensoreiden määrä on Helsingissä noin 10-20 prosenttia pienempi muihin suuriin kaupunkeihin verrattuna. Tällä hetkellä glukoosisensoreita on Helsingissä myönnetty noin 3 000:lle diabeetikolle. Toimintakyvyn aleneman omaavia, käden toiminnan tai motoriikan häiriöstä kärsiviä diabeetikkoja on Helsingissä noin 100 henkilöä ja näkövammaisia diabeetikkoja noin 100 henkilöä.

Helsingin kaupunki on tarjonnut näkövammaisille diabeetikoille myös ääneen lausuvaa verengluukoosimittaria, mikäli verengluukoosin mittaaminen onnistuu sormenpäästä. Ääneen lausuva verengluukoosimittari on aina vaihtoehtona glukoosisensorimittaukselle, eli asiakas voi saada vain jommankumman mittauslaitteista käyttönsä. On huomattava, että kaikki näkövammaiset diabeetikot eivät halua käyttää tai eivät tarvitse ihon läpi asennettavaa glukoosisensoria.

Glukoosisensoroinnin järjestelmä koostuu ihon alle asennettavasta olevasta anturista, joka mittaa glukoosiarvoja, sekä lähettimestä ja lukulaitteesta eli vastaanottimesta. Lukulaitteena voi käyttää älypuhelinlaite. Glukoosisensorit annetaan potilaille omahoitotarvikejakelusta (1 kpl/14 vrk) ja myös lukulaitteen saa hoitopaikasta, mikäli potilas ei käytä lukulaitteena omaa puhelintaan. FreeStyle Libre-sensoreiden vuosikustannus on noin 1 400 e /vuosi. Summa sisältää sensoreiden hinnan. Erillisiä asentamiskuluja glukoosisensoreiden käytöstä ei ole. Lukulaitteen kustannus noin 60 euroa, tosin useimmat potilaat eivät tätä tarvitse.

Mikäli glukoosisensoria ei käytetä, voidaan tyypin 1 diabeetikon verensokeria seurata tavanomaisella verensokerimittarilla ja mittarin liuskoilla. Tyypin 1 diabeetikko saa liuskoja tyypillisesti kahdeksan kappaletta vuorokautta kohden eli vuodessa noin 2 920 liuskaa. Liuskan hinta on tyypillisesti noin seitsemästä kymmeneen senttiä kappale, jolloin vuosikustannukset ovat noin 240 euroa. Glukoosisensorimittareiden vuosikustannukset ovat siis noin kuusinkertaiset liuskoihin verrattuna.

Helsingissä on käynnistetty diabeteskeskushanke, jonka tarkoituksena on keskittää insuliinipuutteisten diabetespotilaiden hoito alueellisiin diabeteskeskuksiin. Jatkossa myös glukoosisensorit myönnetään diabeteskeskuksista. Diabeteskeskuksissa tarjotaan potilaille diabeteksen hoitoa terveysasemien, sisätautipoliklinikoiden ja HUS:in yhteistyönä. Ensimmäisenä toiminta käynnistyy Kalasataman diabeteskeskuksessa, jonne syksystä 2021 lähtien keskitetään alueen diabetespotilaat myös erikoissairaanhoidosta.

On tärkeää, että toimintakyvyn aleneman omaavalla diabeetikolla on mahdollisuus hoitaa glukoosimittaus omatoimisesti ja ylläpitää hyvää hoitotasapainoa. Sosiaali- ja terveystoimiala toteaa, että Helsingin myöntämiskriteerien mukaan glukoosisensori myönnetään jo tällä hetkellä tyypin 1 diabeetikolle, mikäli hänellä on lääketieteellinen este sormenpäämittaukseen. Diabeteskeskustoiminta hälventää rajaa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon suhteen diabetespotilaiden kohdalla, jolloin kustannusten vertailu erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välillä ei ole tarkoituksenmukaista.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Näkövammaiset ja alentuneen toimintakyvyn omaavat diabeetikot ovat erityistä tukea tarvitseva asiakasryhmä. Hyvän hoitotasapainon ylläpitäminen jatkuvan glukoosisensoroinnin avulla voi vähentää diabeteksesta johtuvien komplikaatioiden syntymistä. Kehittyneen terveysteknologian avulla vahvistetaan näkövammaisten tai toimintakyvyltään alentuneiden diabeetikoiden mahdollisuutta omatoimiseen glukoosimittaukseen ja tasapainoisen arjen ylläpitämiseen.”

4.10.2021

Asia/20

Lisätiedot

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi

Juha Ahonen, ylilääkäri, puhelin
juha.ahonen(a)hel.fi

Tuula Tikkanen, va. ylilääkäri, puhelin: 310 50076
tuula.tikkanen(a)hel.fi
